

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 20 lutego 2017 r.

L.dz. 040/KRIA/2017/w

Bartłomiej Stecki
Dyrektor
Departamentu Architektury,
Budownictwa i Geodezji
Ministerstwo Infrastruktury
i Budownictwa

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 13 lutego 2017 r., dotyczące Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie zaleceń dotyczących reformy zawodów regulowanych, przekazujemy uwagi Krajowej Rady Izby Architektów do ww. dokumentu.

Uwagi do pkt. II.1. „Architekci”:

*Zawód ten polega na planowaniu, projektowaniu i **ocenianiu konstrukcji budynków** (powinno być: **nadzorze nad budową budynków** – słowo *review* powinno być tu przetłumaczone jako rewizja procesu weryfikacja, nadzór, a słowa *construction of the building* jako budowa konkretnego budynku, a nie konstrukcja budynku. Przyjęty tekst jest cytatem tłumaczenia z języka angielskiego tekstu przesłanego przez KE (oryginalnie w tekście: *The profession is centred round planning, designing and reviewing the construction of buildings and surrounding space.*) Tłumaczenie jest złe i nastąpiło w sposób dosłowny bez rozumienia istoty zganienia czynności jakie przypisane są do zawodu architekta i jakie wynikają również z definicji określonych ustawą – ustawa o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa art.2 ust.1 (Wykonywanie zawodu architekta polega na współtworzeniu kultury przez projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich przestrzennego otoczenia oraz ich realizację, nadzorce nad procesem ich powstawania oraz na edukacji architektonicznej.) i otaczających je przestrzeni. W związku z tym, najczęściej wymienianym przez państwa członkowskie uzasadnieniem regulowania zawodu jest **bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo usługobiorców i ochrona środowiska, ze wskazaniem na ryzyko nieprawidłowej budowy. Z analizy wszystkich informacji zgromadzonych przez Komisję wynika, że istnieją widoczne różnice między podejściami państw członkowskich do tego samego celu.***

Powyższe stanowisko w sprawie tłumaczenia potwierdza zapis na stronie 158 dokumentu COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT - SWD(2016) 436 final w którym znajduje się tabela z zakresem wykonywanych czynności przez architektów

Architecture
Architectural Design and planning, feasibility studies
Examination of design and related documentation
Preparation/ submission/ signing of technical control and compliance /permit related documentation or certification of project and adhering to building legislation / standards of performance, quality, cost and safety
Construction cost management, monitoring of construction /execution including supervision of other related professionals/ inspection of execution
Urban/ territorial planning/ design
Landscape architecture
Interior design / preparation of documentation for interior decoration
Others

Ponadto należy podkreślić, że takie tłumaczenie pozostaje w zgodzie z ISCO (Międzynarodowy Standard Klasyfikacji Zawodowych, <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/docs/d3b.pdf>) gdzie w grupie 08 kod 216 dla zawodu architekta określone są działania:

Tasks performed usually include: determining the objectives and constraints of the design brief by consulting with clients and stakeholders; formulating design concepts and plans that harmonize aesthetic considerations with technical, functional and production requirements; preparing sketches, diagrams, illustrations, animations; plans, maps, charts, samples and models to communicate design concepts and other information; analyzing photographs, satellite imagery, survey documents and data, maps, records, reports and statistics; undertaking research and analysing functional, spatial, commercial, cultural, safety and aesthetic requirements.

Natomiast w tej samej klasyfikacji i grupie lecz kod 2161 w odniesieniu do zawodu building architect określone są działania :

Building architects design commercial, industrial, institutional, residential and recreational buildings and plan and monitor their construction, maintenance and rehabilitation. Task statement

Tasks include:

- . (a) *developing new or improved architectural theories and methods;*
- . (b) *inspecting sites and consulting clients, management and other stakeholders to determine type, style and size of proposed buildings and alterations to existing buildings*
- . (c) *providing information regarding designs, materials and estimated building times*
- . (d) *preparing project documentation, including sketches and scale drawings, and integrating*

- structural, mechanical and aesthetic elements in final designs*
- . (e) *writing specifications and contract documents for use by builders and calling tenders on behalf of clients*
- . (f) *making necessary contacts to ensure feasibility of projects regarding style, cost, timing, and and compliance with regulations.*;
- . (g) *identifying and finding best solutions for problems regarding function and quality of interior environments of buildings and making necessary designs, drawings and plans;*
- . (h) *monitoring construction or rehabilitation work to ensure compliance with specifications and quality standards.*
- . (i) *maintaining technical liaison and consultancy with other relevant specialists;*

W szczególności prosimy o zwrócenie uwagi na punkt (h) *monitoring construction or rehabilitation work to ensure compliance with specifications and quality standards*, który należy rozumieć jako monitorowanie prac budowlanych w celu zapewnienia zgodności ze specyfikacjami i standardami jakości.

Pragniemy również zwrócić Państwa uwagę, że w całym prawodawstwie Unii Europejskiej zapisy prawne odnoszą się do zawodu architekta, a nie specjalności technicznej w budownictwie w zakresie architektury. Zawód architekta i inżyniera pomimo przynależności do grupy zawodów w sektorze usług budowlanych są definiowane jako odrębne i autonomiczne. Mamy nadzieję, że będzie to wzorem do naprawienia niespójności zapisów aktów prawnych występujących obecnie w Polsce i UE.

W odniesieniu do zagadnień merytorycznych zawartych w przedmiotowym dokumencie Izba Architektów RP deklaruje daleko idącą współpracę w przeglądzie regulacji zawodu. Zdecydowanie największe nasilenie prac obejmowało okres drugiej transzy deregulacji, gdzie wystąpiliśmy z wnioskami wspierającymi zasady ułatwienia dostępu do rynku usług architektonicznych. Obecnie widzimy potrzebę modyfikacji zasad dostępu do zawodu architekta w sposób umożliwiający połączenia wymogów kształcenia na uczelniach nauczających architekturę i wymagań kwalifikacyjnych niezbędnych do uzyskania uprawnień budowlanych.

Należy zwrócić również uwagę na zapis z dokumentu Komisji Europejskiej w odniesieniu do zawodu architekta:

*Inny punkt, który należy rozważyć, odnosi się do fragmentacji w dostępie do rynku, która może niepotrzebnie wprowadzać w błąd, oraz do poziomów ubiegania się o zezwolenie w państwach takich jak **Łotwa i Polska**.*

Izba Architektów w pełni zgadza się z zawartym stanowiskiem Komisji Europejskiej. Należy bowiem wzorem innych państw UE odejść od możliwości nadawania dostępu do zawodu architekta osobom nieposiadającym przygotowania (wykształcenia) architektonicznego i zlikwidować możliwość taką w odniesieniu do wykształcenia tzw. pokrewnego. Należy również wprowadzić jedno uprawnienie w

systemie dwustopniowym, gdzie uprawnienia ograniczone będą tylko jedynie przejściowym okresem w systemie pełnego dostępu do rynku architektonicznego.

W odniesieniu do barier widocznych w szczególności w świadczeniu usług transgranicznych należałoby dokonać przeglądu restrykcyjnych regulacji na szczeblu narodowym, uniemożliwiających naszym architektom, pomimo uznania kwalifikacji, swobodnego świadczenia usług (np. wymóg określonego ubezpieczenia (Belgia) lub struktury własności firmy (Malta, Niemcy)).

Z poważaniem,

Prezes
Krajowej Rady Izby Architektów RP

Ryszard Gruda

Sekretarz
Krajowej Rady Izby Architektów RP

Krzysztof Ozimek